

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Negru, E.Palanciuc, A.Minciuna)

DECIZIE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Vladimir Turuchin cu privire la contestarea actului administrativ individual,

împotriva încheierii din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea lui Vladimir Turuchin de alăturare la apelul depus de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost considerată inadmisibilă,

c o n s t a t ă:

La data de 23 martie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Vladimir Turuchin cu privire la contestarea actului administrativ individual.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost admisă integral.

La data de 12 octombrie 2021, Consiliul mun. Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, care la data de 18 ianuarie 2022 a fost completat cu motivare, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

Nefiind de acord cu hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 3 noiembrie 2021 Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov a contestat-o cu apel nemotivat, însă prin încheierea din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus a fost considerat inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel, la data de 28 martie 2022, Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov a depus cerere de alăturare la cererea de apel declarată de Consiliul mun. Chișinău, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cererea lui Vladimir Turuchin de alăturare la apelul depus de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost considerată inadmisibilă.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 11 iulie 2022, Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov a depus recurs, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu dispunerea declarării admisibile a cererii de alăturare la apel și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului și a cererii de alăturare la apel în fond.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

În acest context, a invocat că conform art. 218 alin. (1) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă. Respectiv, art. 361 alin. (1) din Codul de procedură civilă permite lui Vladimir Turuchin de a depune cerere de alăturare la apel.

Reprezentantul recurentului a mai invocat că, examinarea admisibilității cererii de alăturare la apel a avut loc în lipsa sa, din motive ce nu-i pot fi imputate, astfel fiind privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată în instanța de apel, fiind în imposibilitate de a prezenta argumentele referitor la temeinicia cererii de alăturare la apel.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov în data de 11 iulie 2022 (f.d.144) este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost emisă la data de 15 iunie 2022 (f.d.140) și recepționată de reprezentantul recurentului în data de 7 iulie 2022 (f.d.142).

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele

recurentului Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov, reiese că recurentul nu este de acord cu încheierea din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea lui Vladimir Turuchin de alăturare la apelul depus de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost considerată inadmisibilă (f.d.144-146), iar din conținutul încheierii recurate rezultă că, Codul administrativ nu prevede procedura de alăturare la cererea de apel, ci doar depunerea cererii de apel (f.d.140-141).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea declarării inadmisibile a cererii de alăturare la apel, justă.

În conformitate cu art. 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată, transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Sub acest aspect, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cerere lui Vladimir Turuchin de alăturare la apelul depus de Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. Aceasta deoarece Codul administrativ nu prevede procedura de alăturare la cererea de apel, ci doar depunerea cererii de apel, or, chiar și dacă procedura de alăturare la cererea de apel este reglementată de legislația procesual civilă, această instituție nu poate fi aplicată prin derogare și în acțiunile de contencios administrativ, având în vedere că legislația administrativă este unicul cadru juridic care reglementează procedura de examinare a apelului și reglementează căile de atac.

Argumentul recursului precum că prevederile art. 218 alin. (1) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ permit lui Vladimir Turuchin de a depune cerere de alăturare la apel, acestea sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Într-adevăr, conform art. 218 alin. (1) din Codul administrativ care face parte din cap. II din cartea a treia, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă,

însă această normă de drept procedural nu poate constitui drept temei pentru admiterea recursului, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel, în situația în care conform art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În speță însă, din prevederile cap. III din cartea a treia intitulat „Procedura în apel” rezultă dreptul și posibilitatea părților doar de a depune apel împotriva hotărârii primei instanțe și nicidecum dreptul de a depune cerere de alăturare la apel. Respectiv, ținând cont de faptul că cap. III din cartea a treia nu instituie remediul cererii de alăturare la apel, instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cererea de alăturare la apel depusă de Vladimir Turuchin.

Cât privesc argumentele recursului precum că examinarea admisibilității cererii de alăturare la apel a avut loc în lipsa reprezentantului recurentului, din motive ce nu-i pot fi imputate, astfel fiind privat de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată în instanța de apel, fiind în imposibilitate de a prezenta argumentele referitor la temeinicia cererii de alăturare la apel, acestea la fel urmează a fi respinse.

Or, conform art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Sub acest aspect, instanța de recurs nu va reține argumentele recursului precum că prin interpretarea oferită de Curtea de Apel Chișinău s-ar îngădi dreptul recurentului de acces liber la justiție.

În ordinea instituită de cadrul legal, dreptul de acces la un tribunal presupune caracterul concret și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale. Legislația referitoare la formalitățile și termenele care trebuie respectate pentru a formula o cerere vizează asigurarea unei bune-administrații a justiției și, în special, respectarea principiului securității raporturilor juridice, fapt consfințit și în practica CtEDO, în speța *Bellet v. Franța*.

În acest sens, Codul administrativ prevede trei grade de jurisdicție, ceea ce asigură un standard agreat și de Înalta Curte. Prin urmare, recurentul a dispus de o posibilitate clară și eficientă de a contesta în instanța de apel actul judecătoresc de dispoziției a instanței de fond.

Totodată, în cauza de referință în materia accesului la un tribunal, *Golder v. Regatul Unit*, Curtea a subliniat că dreptul de acces la un tribunal nu este unul absolut, existând limitări implicite. Caracterul concret și efectiv al accesului la justiție poate fi limitat în unele cazuri de probleme privind termenele aplicabile în cazul anumitor proceduri (prescripția extinctivă, termenele de atac).

S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

În principiu, stabilirea unui anumit prag de competență (prag de admisibilitate ratione valoris) pentru accesul la o curte supremă are ca scop legitim să se asigure că aceasta nu este solicitată să trateze decât cauzele care prezintă un nivel de importanță corespunzător rolului său [Zubac împotriva Croației (MC), pct. 73, pct. 83 și pct. 105].

La aspectul dat, instanța de recurs taxează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acestea a efectelor legale.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul depus de Vladimir Turuchin, reprezentat de avocatul Alexandr Podlesnov.

Se menține încheierea din 15 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Vladimir Turuchin cu privire la contestarea actului administrativ individual.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron